

A harkányi kénes gyógyvíz hatékonysága és szisztémás hatásmechanizmusa a psoriasis kezelésében

Sebők B.¹, Hortobágyi J.¹, Lengyel Zs., Palkovics T.³

Zsigmondy Hidroterápiás Kórház¹, Harkány; Dermatológiai Klinika² és Orvosi

mikrobiológiai és immunológiai intézet³, Pécsi Tudományegyetem, Magyarország

Célok: A harkányi gyógyvíz egy biológiailag rendkívül aktív, jól felszívódó, gáznemű vegyületet, karbonil-szulfidot (COS) tartalmaz. A harkányi gyógyfürdő terápiát *empirikus* alapon már évtizedek óta alkalmazzák a psoriasis kezelésére, de a psoriasis kezelésének hatékonyságával és hatásmechanizmusával kapcsolatos adatok továbbra sem állnak rendelkezésre. Jelen vizsgálatunk célja az, hogy tisztázzuk a gyógyvíz psoriasis ellenes aktivitását, és meghatározzuk, hogy a gyógyfürdő terápia milyen hatással van a perifériás vérben lévő mononukleáris sejtekre (PMBC-k).

Módszerek: 60 krónikus, plakkos típusú psoriasisban szenvedő beteget választottak be a vizsgálatba. A *verum* csoportban gyógyvízfürdőt (naponta 2x), a *placebo* csoportban pedig csapvíz fürdőt alkalmaztak 21 napon át. Mindkét csoport valamennyi résztvevője egyforma lokális kezelésben részesült (0,1% ditranol). A hatékonyságot egy független bőrgyógyász értékelte az 1. és a 21. napon meghatározott PASI alapján.

A PMBC-ket 30 psoriasisos betegtől levett vérmintákból izolálták 14 napos gyógyvízes fürdőterápia előtt és után. Flow citometriával elemezték és meghatározták a sejtfelszínt, a sejten belüli molekulákat, valamint a stimulált PMBC-k citokin termelését.

Eredmények: A kiindulási pontszámhoz képest (100%) a 21. napon a PASI pontszám $38,1 \pm 5,3\%$ (*verum* csoport) és $62,1 \pm 4,9\%$ (*placebo* csoport) ($p \leq 0,05$) volt. A gyógyfürdő terápia jelentősen csökkentette a $CD56^{\text{fényes}}CD69^+$, $CD56^{\text{tompá}}Perforin^+$ sejtek mennyiségét a perifériás vérben, valamint a stimulált PBMC-k IL-2, IFN- γ , IL-8 és angiogenin termelését. Ugyancsak jelentősen megnőtt e sejtek IL-10 termelése is.

Következtetések: Eredményeink igazolják a harkányi gyógyvíz psoriasis ellenes hatását és szisztémás hatásmechanizmusát.